

Karusellin päiväkodin

VUOSISUUNNITELMA

toimikausi 2022-2023

Lapsuuden itseisarvo

Ihmisenä kasvaminen

Lapsen oikeudet

Yhdenvertaisuus, tasa-arvo ja moninaisuus

Perheiden monimuotoisuus

Terveellinen ja kestävä elämäntapa

Varhaiskasvatuksen tehtävä

Varhaiskasvatuksen tehtävä on edistää lasten kokonaisvaltaista kasvua, kehitystä ja oppimista yhteistyössä huoltajien kanssa. Varhaiskasvatus edistää lasten tasa-arvoa ja yhdenvertaisuutta ja ehkäisee syrjäytymistä. Varhaiskasvatuksessa opitut tiedot ja taidot vahvistavat lasten osallisuutta sekä aktiivista toimijuutta yhteiskunnassa. Lisäksi varhaiskasvatus tukee huoltajia kasvatustyössä sekä mahdollistaa heidän osallistumisensa työelämään tai opiskeluun.

Sisälllys

KAJAANI SUUNTAAN TULEVAISUUTEEN KOLMELLA TEEMALLA.....	4
Elinvoima ja osaaminen - Menestyvä kaupunki	4
Lapset ja nuoret - Lasten ja nuorten kaupunki.....	4
Kestävä kehitys - Resurssiviisas luontokaupunki.....	5
LAADUNARVOINTIKYSELYSTÄ NOUSSEET VAHVUUDET JA KEHITTÄMISKOHTEET.....	6
Suunnitelma huoltajien osallisuuden lisäämiseksi	8
Suunnitelma kiusaamisen ehkäisemisestä ja tiedottamisesta	9
Leikki.....	10
PEDAGOGISEN TOIMINNAN VIITEKEHYS	11
Varhaiskasvatuksen arvoperusta.....	12
TIIMISOPIMUS	15
Yhteistyösuunnitelma veon kanssa	17
Leikki.....	18
Pedagoginen dokumentointi	19
Tunne- ja vuorovaikutustaidot, sekä sensitiivisyys	20
Arviointi	21
Monilukutaito ja tieto- ja viestintätekninen osaaminen	22
LAAJA-ALAINEN OSAAMINEN	28
AJATTELU JA OPPIMINEN	28
KULTTUURINEN OSAAMINEN, VUOROVAIKUTUS JA ILMAISU	28
ITSESTÄ HUOLEHTIMINEN JA ARJEN TAIDOT	28
OSALLISTUMINEN JA VAIKUTTAMINEN.....	28
MONILUKUTAIDON JA TIETO- JA VIESTINTÄTEKNINEN OSAAMINEN	29
(kirjataan erilliselle sivulle)	29

KAJAANI SUUNTA TULEVAISUUTEEN KOLMELLA TEEMALLA

Elinvoima ja osaaminen - Menestyvä kaupunki

”Olemme kiinnostava kaupunki kotimaisille ja ulkomaisille osaajille. Opiskelijat hakeutuvat Kajaaniin.”

Mitä tarkoittaa varhaiskasvatuksessa:

- Tarjoamme työ- ja harjoittelupaikkoja varhaiskasvatuksessa
- Varhaiskasvatuspalvelumme ovat joustavia ja vastaavat kysyntään
- Varhaiskasvatus on laadukasta – varhaiskasvatuskunta 2021
- Teemme yhteistyötä eri oppilaitosten kanssa
- Kehitämme ohjausosaamistamme opiskelijoiden suhteen
- Olemme näkyvästi esillä sosiaalisessa mediassa – näkyvyyden ja vetovoiman lisääminen

Näin toimimme:

- teemme yhteistyötä hallinnon kanssa lasten sijoittelussa
- tarjoamme harjoittelupaikkoja eri oppilaitosten opiskelijoille
- huolellinen perehdyttäminen uusille työntekijöille, sijaisille sekä opiskelijoille

Lapset ja nuoret - Lasten ja nuorten kaupunki

”Edistämme lasten ja nuorten turvallisuutta sekä yhteisöllisyyttä. Nuorilla on mielekästä tekemistä. Lasten ja nuorten on hyvä kasvaa Kajaanissa.”

Mitä tarkoittaa varhaiskasvatuksessa?:

- Lasten osallisuus ja sen kehittäminen pitkäaikainen painopistealue
- Positiivinen pedagogiikka ja hyvän huomaaminen
- Lapsella oikeus tarvitsemaansa tukeen
- Henkilökunnalla sensitiivinen työote
- Varhaiskasvatuksessa lapsella turvallinen kasvuympäristö, jossa nollatoleranssi kiusaamiselle

Näin toimimme:

- vahvistamme lasten osallisuutta edelleen, pidämme sitä päivittäisenä työtapana jokaisella toimintakaudella 2022-2023
- käytämme positiivista palautetta ja kannustamista jokapäiväisessä toiminnassa päivittäin
- kohteliaat käytöstavat
- päivittäinen yhteistyö huoltajien kanssa tärkeää

Kestävä kehitys - Resurssiviisas luontokaupunki

”Käytämme resurssijamme harkitusti, hyvinvointia ja kestävästä kehitystä edistävästi.”

Mitä tarkoittaa varhaiskasvatuksessa?:

- Kierrätämme tavaroita ja huonekaluja eri yksiköiden/ryhmien välillä
- Pyrimme hankkimaan kestäviä ja korjattavia tavaroita
- Hyödynnämme kierrätys- ja luonnonmateriaalia
- Minimoimme ruokahävikkiä – harjoittelu lasten kanssa
- Kierrätämme yhdessä lasten kanssa
- Käytämme kirjastoa monipuolisesti
- Luonto on yksi oppimisympäristömme
- Hyödynnämme kaupungin eri tiloja toiminnassamme

Näin toimimme:

-retkeilemme viikoittain, lähiympäristö tutuksi

-käytetään lähiluontoa leikki- ja liikuntaympäristönä

-päiväkodin pihan ja lähiympäristön siistinä pitäminen

-neuvotaan lapsille lelujen ja tavaroiden asianmukaista käsittelyä, tavaroille omat nimetyt/kuvitetut säilytyspaikat

LAADUNARVOINTIKYSELYSTÄ NOUSSEET VAHVUUDET JA KEHITTÄMISKOHTEET**Yksikkömme vahvuudet**

- Kodinomaisuus
- Henkilökunnalla ratkaisukeskeinen työote ja työhön sitoutuneisuus
- Iloisuus ja huumori
- Henkilökunnan eri-ikäisyys
- Hyvä piha-alue ja ympäröivä luonto
- Rauhallinen, lasta tukeva kasvuympäristö
- Toimiva yhteistyö huoltajien kanssa

Näin toimimme + tarkennus tiimiin:

- päivittäinen yhteydenpito huoltajiin tärkeää
- käytämme oppimisympäristöjä sisällä ja päiväkodin ulkopuolella monipuolisesti hyväksi
- annetaan ja pyydetään apua ryhmien välillä aktiivisesti

Arviointi

Yksikkömme kehittämiskohteet

- lasten osallisuuden edelleen kehittäminen
- työyhteisön ristiriitatilanteiden ratkaiseminen riittävän ajoissa toista arvostaen ja kuunnellen
- kuvaohjauksen käytön tehostamien

Näin toimimme + tarkennus tiimiin:

- vahvistetaan lasten osallisuutta työtapana päivittäin (lasten havainnoiminen, keskustelut, ideoinnit, äänestykset, huoltajien kanssa keskustelut)
- ristiriitatilanteissa viestitään rehellisesti, rakentavasti ja toista arvostavasti kuunnellen, käsitellään ristiriidat tuoreeltaan
- kuvitetaan liikuntavälinevarasto ja ulkovarasto, ryhmissä lelujen säilytyspaikoille kuvat

Arviointi

LAADUNARVIOINTIKYSELYSTÄ NOUSSEET YHTEISET KEHITTÄMISKOHTEET**Suunnitelma huoltajien osallisuuden lisäämiseksi**

- Miten kerätään mielipiteitä/ajatuksia/toiveita, kyselyt, vanhempainillat, ja niin edelleen?
- Onko huoltajilla taitoja/osaamista, joita voidaan vakassa hyödyntää?

Näin toimimme + tarkennus tiimiin

- Lasta hakiessa kuulumisten vaihto ja päivästä kertominen
- Monipuoliset tiedottamisen kanavat; Whatsapp, Drive ja kuukausitiedote.
- Huoltajille suunnattuja yhteisiä tapahtumia ja tilaisuuksia. Huoltajien kohtaamisia.
- Huoltajilla on mahdollisuus tulla päiväkotiin seuraamaan arjen toimintaa.
- Huoltajien mielipiteiden kartoitus Forms-kyselyillä ja vanhempainilloissa

Arviointi

LAADUN ARVIOINNISTA NOUSSEET YHTEISET KEHITTÄMISKOHTEET

<p>Suunnitelma kiusaamisen ehkäisemisestä ja tiedottamisesta:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Miten kiusaamista ehkäistään? - Miten toimintatavoista tiedotetaan huoltajia? - Miten ryhmässä esiintyvistä kiusaamistilanteista informoidaan huoltajia?
<p>Näin toimimme + tarkennus tiimiin</p> <p>Aikuisten on tärkeä olla lasten lähellä ja havainnoida tilanteita, jotta voimme puuttua asioihin. On selvitetävää, mitä tilanteissa on tapahtunut aiemmin ja mitkä tekijät johtivat kiusaamiseen. Tilanne on käytävä läpi lasten kanssa ja mietitään yhdessä, miten voidaan toimia seuraavalla kerralla. Lapsille on kerrottava, mikä kaikki on kiusaamista ja mikä ei. Kiusaamista on esimerkiksi se, ettei oteta toisia leikkiin tai määrällään joku lapsi aina tiettyyn rooliin leikissä. On tärkeä kuulla kaikki osapuolia. Tunnetaitotuokioilla on tärkeä puhua kiusaamista. Yksi toimiva keino on laatia lasten kanssa ryhmän säännöt ja tehdä videoita tai nukketeatteria erilaisista kaveritilanteista. "Sovittelunalle" voi olla toimiva kiusaamistilanteiden selvittämisessä.</p> <p>Vanhempainilloissa on tärkeä kertoa huoltajille, miten kiusaamista ehkäistään ryhmässä ja kuinka kiusaamistilanteissa toimitaan. Tapahtuneesta kiusaamisesta on tärkeä kertoa heti huoltajille, jotta he voivat tarvittaessa puhua kotona asiasta. Mikäli kiusaamisen toimista huolimatta jatkuu, kutsutaan huoltajat koolle asian tiimoilta yhteiseen palaveriin.</p> <p>Katso aiheesta tarkemmin Varhaiskasvatuksen ja esiopetuksen suunnitelma lasten suojaamiseksi väkivallalta, kiusaamiselta ja häirinnältä -suunnitelma Turvallisuus-ohjeita –kansioista.</p>
<p>Arviointi</p>

LAADUN ARVIOINNISTA NOUSSEET YHTEISET KEHITTÄMISKOHTEET

Leikki <ul style="list-style-type: none">- Miten huomioimme leikin mahdollisuudet, osallisuuden ja inklusion huomioiminen leikissä, aikuisten rooli
Näin toimimme + tarkennus tiimiin <ul style="list-style-type: none">-mahdollistetaan lapsille leikki päivittäin-luodaan leikki tilanteita ja muokataan leikki ympäristöjä yhdessä lasten kanssa-leikkiryhmien muodostaminen lasten ehdoilla huomioiden myös ilman kaveria olevat lapset, tarvittaessa aikuisen pedagogisessa ohjauksessa-tarjotaan lapsille elämyksiä ja virikkeitä leikkiin esim. retkillä, saduilla, tietokirjoilla, netistä, aikuisen kertomuksilla-opetetaan lapsia käsittelemään leluja arvostaen, itse ideoitujen leikkivälineiden salliminen
Arviointi

PEDAGOGISEN TOIMINNAN VIITEKEHYS

Kuva: Opetushallitus

Varhaiskasvatuksen arvoperusta

Lapsuuden itseisarvo

Esimerkkejä miten arvo näkyy toiminnassa:

- Osallisuus huomioidaan jokaisen kohdalla kaikessa
- Kohtaamme jokaisen lapsen yksilöllisesti
- Henkilökunta kiinnittää huomiota siihen, että puhuu lapsista tasa-arvoisesti
- Lasten oman kulttuurin arvostaminen ja kannustamme lapsia luomaan itse omaa kulttuuriaan

Miten arvo näkyy toiminnassaamme:

- Jokainen lapsi on arvokas omana itsenään
- kaikkia lapsia kohdellaan kunnioittavasti ja tasa-arvoisesti

Ihmisenä kasvaminen

Esimerkkejä miten arvo näkyy toiminnassa:

- Ryhmän säännöt tehdään yhdessä lasten kanssa ja kuvitetaan
- Kaikkiin kiusaamistilanteisiin puututaan, tilanne käydään läpi ja huoltajia tiedotetaan
- Hyvät käytöstavat – aikuisen esimerkki
- Positiivinen pedagogiikka
- Kaveritaitojen kehittäminen
- Tunnetaitojen vahvistaminen – vuorovaikutusleikkejä
- Auta minua tekemään itse ja tue minua löytämään erilaisia ratkaisuja
- Huomaa hyvä!

Miten arvo näkyy toiminnassaamme:

- Kerrotaan mikä on oikein ja väärin
- Yhteiset säännöt yhdessä lasten kanssa miettien
- Aikuiset vahva läsnäolo lasten päivittäisessä arjessa mahdollistaa tuen lapsille heidän kasvussaan ja oppimisessaan
- Kiusaamistilanteisiin puututaan heti ja järjestelmällisesti
- Nähdään jokaisessa lapsessa hänen vahvuutensa

Lapsen oikeudet

Esimerkkejä miten arvo näkyy toiminnassa:

- Lapsen oikeus tulla hyväksytyksi ryhmässä juuri sellaisena kuin on
- Elämme tässä hetkessä
- Osallisuus
- Turvallisuus: fyysinen, psyykinen, sosiaalinen
- Leikki on lapsen oikeus – leikin havainnointi
- Aikuinen edistää leikkiä muokkaamalla oppimisympäristöä yhdessä lasten kanssa
- Aikuinen läsnä vastaamassa lasten tarpeisiin
- Kaveritaidot ja ryhmäytyminen

Miten arvo näkyy toiminnassa:

- Jokainen lapsi tulee kohdatuksi päivän aikana ja saa ilmaista itseään omilla keinoilla
- Keskitytään myönteiseen vuorovaikutukseen lapsen kanssa
- Huomioidaan, ettei kukaan lapsi ole tahtomattaan yksin

Yhdenvertaisuus, tasa-arvo ja moninaisuus

Esimerkkejä miten arvo näkyy toiminnassa:

- Henkilökunta toimii sukupuolisensitiivisesti ja hyväksyy kaikki lapset taustasta riippumatta
- Kaikki lapset saavat osallistua kaikkeen toimintaan
- Toiminnassa hyväksytään erilaiset tavat tehdä
- Jos lapsi ei saa osallistua uskonnolliseen toimintaan, järjestetään vastaavaa toimintaa
- Huomioidaan ruokarajoitteet
- Oikeus saada tietoa omalla kielellä
- Käytämme laajasti eri kommunikaatiokeinoja
- Pedagoginen dokumentointi yksilö- ja ryhmätasolla
- Autamme lasta tulemaan kuulluksi (piirtäminen, sadutus, kuvaaminen, videointi jne.)

Miten arvo näkyy toiminnassa:

- Lapsia kohdellaan tasavertaisesti huolimatta perhetaustastaan tai sukupuolesta
- Muistamme ammatillisuuden joka tilanteessa
- Tuemme suomalaista kulttuuriperinnettä: juhlat, lorut, askartelut, huomioimme myös eri kieli- ja kulttuuri-taustaisten lasten omaa perinnettä

Perheiden monimuotoisuus

Esimerkkejä miten arvo näkyy toiminnassa:

- Otamme selvää kulttuurista, tavoista arvoista jne. perheeltä itseltään
- Tehdään näkyväksi erikieliset lapset esimerkiksi ryhmän seinälle toivotuksia eri kielillä
- Kunnioitetaan ja hyväksytään kaikenlaiset perheet
- Huomioidan perheiden tarpeet ja toiveet esimerkiksi katsomuksellisista asioista
- Perheiden asioinnissa käytetään tarvittaessa tulkkia
- Huomioidaan erilaiset teemapäivät, esimerkiksi läheisen päivä

Miten arvo näkyy toiminnassa:

- Kunnioitamme ja hyväksymme erilaiset perheet
- Tuetaan perheitä haasteissa, ohjataan tarvittaessa erilaisten tukimuotojen pariin

Terveellinen ja kestävä elämäntapa

Esimerkkejä miten arvo näkyy toiminnassa:

- Lapsia ohjataan terveyttä ja hyvinvointia edistävään elämäntapoihin keskustelemalla, lukemalla kirjallisuutta, draaman avulla, vastaamalla kysymyksiin ikätasoisesti jne.
- Kierrättäminen – lapset + henkilökunta
- Hävikin seuraaminen
- Suositetaan aineettomia lasten lahjoja
- Terveellinen ruoka, liikunta ja lepo
- Säännöllinen päivärytmi
- Opetellaan sosiaalisia taitoja: pyritään ehkäisemään syrjäytymistä
- Siisteyskasvatus
- Lähiympäristöön tutustuminen, retkeily, ympäristön suojeleminen
- Esteettisyys oppimisympäristöissä

Miten arvo näkyy toiminnassa:

- Ohjaus ja kannustus liikkumiseen, ulkoiluun ja luonnon arvostamiseen, aikuisen oma positiivinen asenne tärkeää
- Kuukausi -ulkoleikki
- Ruoan arvostaminen; vältetään ruokahävikkiä, maistellaan kaikkia ruokia
- Liikutaan myönteisessä ilmapiirissä, jossa voitto ja onnistumien ei ole tärkeintä
- Tunnetaitojen opettelussa tunteiden sanoittaminen tärkeää, aikuisen ja huoltajien tuki ja malli
- Luodaan päivälepohetken myönteinen ja rauhallinen ilmapiiri

TIIMISOPIMUS

TIIMIN NIMI:

TIIMIN JÄSENET:

TIIMIN VETÄJÄ:

TIIMIN JÄSENTEN VASTUUALUEET:

TIIMIN KÄYTÄNTEET, SOPIMUKSET JA YHTEISET PELISÄÄNNÖT:

TIIMIN KEHITTÄMISKOHTEET

Kehittämiskohde 1 + arviointi
Kehittämiskohde 2 + arviointi
Kehittämiskohde 3 + arviointi

MITEN TIIMISSÄ HUOLEHDITAAN JA YLLÄPIDETÄÄN TYÖHYVINVOINTIA

--

Yhteistyösuunnitelma veon kanssa

Veon kanssa sovitut yhteistyökäytännöt ja toimintamallit

Arvio yhteistyön toteutumisesta

Leikki

Esim. Leikin havainnointi, aikuisen rooli leikissä (ohjaus, havainnointi, rikastaminen, leikkijä jne.), pitkäkestoisen leikin mahdollistaminen, lelujen saatavuus (yhteiskäyttö, kuvitettu mahdollisuudet), oppimisympäristöjen kehittäminen, lapset mukaan lelujen tilaamiseen, omien leujen mahdollisuus, leikin lisääminen kaikkiin hetkiin, juonnellinen leikki, pitkäkestoisen leikin mahdollisuus, leikkimahdollisuudet ulkona, lähiympäristön hyödyntäminen.

Näin toimimme:

- Aikaa ja rauhaa täytyy olla leikille
- Aikuinen kehittää leikkiä leikissä mukana olemalla tai epäsuorasti ympäristöön, välineisiin ym. Vaikuttamalla
- Ajanmukaiset, turvalliset lelut -Pieniä leikkejä voisi jättää paikoilleen, jotta voi myöhemmin jatkaa (myös ulkona)
- Leikki on yhtä arvokasta sisällä ja ulkona
- Toisten leikin kunnioittaminen
- Kun leikki loppuu tai vaihtuu toiseen, lelut kerätään

Miten osallisuus huomioidaan?

- Lasten osallistumien lelujen valintaan ja leikkiympäristön järjestämiseen
- Leikki-ideat ja leikkikaverit lapsilähtöisesti

Toimintatapojen tarkennus tiimiin:

Arviointisuunnitelma + arviointi

Pedagoginen dokumentointi

Esim. lasten vasut arjen työkaluksi, lapsikohtaisen materiaalin kerääminen (kansio, sähköinen kansio, vihko jne.), kirjaaminen, videointi, valokuvaaminen, haastattelut, aikuisten havainnot, keskustelut, lasten osallisuus, aikaa ihmettelylle, aikaa pohdinnalle, esille asiat joita ollaan jo tehty, pedagoginen dokumentointi kaikkien vastuulla, arjen tilanteiden dokumentointi + tiimipalavereissa dokumenttien hyödyntäminen, jatkuvuus, vasujen koontilomake käyttöön, käsitteen ”pedagoginen dokumentointi” avaaminen kaikille.

Näin toimimme:

Sähköiset kansiot jokaiselle lapselle.

Arjen dokumentoinnit toiminnan suunnittelun pohjaksi tiimipalavereissa, pedatiimissä ja vasu-keskusteluissa-

Miten osallisuus huomioidaan?

Tuumaustuokio (5-10 min.) tai saduttaminen jokaisen lapsen kanssa kerran kuukaudessa

Toimintatapojen tarkennus tiimiin

Arviointisuunnitelma ja arviointi:

Tunne- ja vuorovaikutustaidot, sekä sensitiivisyys

Esim. Vahvuusvaris + muut positiivisen pedagogiikan materiaalit, Piki-materiaali, draama (pöytäteatteri, esitykset, käsinuket jne.), asioiden käsittely silloin kun asia on ajankohtainen, tunnemittarit, vahvuudet toiminnan keskiössä, myönteisen palautteen antaminen lapsille ja aikuisille, vahvuuksien säännöllinen läpikäynti, ystävällisten tekojen kerääminen, lapsi apuopeksi (itsetunnon ja rohkeuden vahvistaminen), Fanny-kirjat, aikuisen malli, tunteiden sanoittaminen, toiminnan ennustettavuus

Näin toimimme:

Jokaisen lapsen vahvuuksien kirjaaminen>laitetaan näkyville.

Tunteiden sanoittaminen lapsen kanssa.

Hyvät käytöstavat tavaksi, aikuiset hyvänä esimerkkinä

Miten osallisuus huomioidaan?

Ryhmän säännöt yhdessä lasten kanssa.

Jokaisen lapsen kuulluksi ja nähdyksi tuleminen päivittäin.

Toimintatapojen tarkennus tiimiin

Arviointisuunnitelma ja arviointi:

Arviointi

Esim. peukuttaminen, vihreä/punainen merkki, tunnehyrrä (Oppi ja Ilo), tunnemittarit, kuvat, muistot näkyviksi, keskustelut lasten kanssa, lasten ideat näkyviksi, numeroarvioinnin harjoittelu, huoltajien palautteen käsittely ja huomiointi, oman työn videointi ja arviointi, arviointimateriaalin hyödyntäminen (esim. Parrila), lapset mukaan videoidun materiaalin arviointiin, lapsen kanssa tekeminen ”pilkotaan” ja arvioidaan, omat kyselyt (esim. Google Forms), saduttaminen, lapsen aito kuunteleminen, arviointia jokaiseen tiimipalaveriin, itsearviointilomakkeen käyttö, toimintakulttuurin kehittämistavat

Näin toimimme:

Ryhmän toiminnan arviointi tiimipalaverissa, koko päiväkodin toiminnan arviointi pedatiimeissä ja koko talon suunnittelupäivinä.

Vanhemmille Forms-kyselyjä pitkin toimikautta.

Miten osallisuus huomioidaan?

Lasten arvioinnin tukena kuvat, videot, ”naamakuvat”, peukutukset.
Ollaan päivittäin kuulolla lasten viesteistä.

Toimintatapojen tarkennus tiimiin

Arviointisuunnitelma ja arviointi:

Monilukutaito ja tieto- ja viestintätekninen osaaminen

Esim. harjoitellaan kriittistä lukutaitoa, keskustellaan ikärajoista, tartutaan lasten aloitteisiin, huolehditaan lasten tietosuojasta, tutustutaan lasten digitaaliseen maailmaan, tarjotaan vain ikätasoon sopivaa sisältöä, laitteet lasten saatavilla, laitteiden toimivuuden varmistaminen, työskentelyasennot, äänenvoimakkuus, näytönkirkkaus, tiedonhaku yhdessä lapsen kanssa, arjen teknologiaan tutustuminen, kuvien ja videoiden hyödyntäminen, medialukutaito, myönteinen suhtautuminen digitaalisiin ympäristöihin, digitaalisten ympäristöjen hyödyntäminen lasten osallisuuden vahvistamisessa, henkilöstön osaaminen, laitehuolto yhdessä lasten kanssa, tutustutaan näppäimistöön ja yleisimpiin symboleihin, käyttö osana oppimisen tukea, sovelluksiin tutustuminen, pedagoginen dokumentointi

Näin toimimme:

- Kirjastoauton hyödyntäminen
- iPadi käytössä päiväkodissa päivittäin, hyödynnetään kuvia lasten ja vanhempien kanssa
- Päivittäin luetaan kirjoja, lorutellaan, kuvakirjat, musiikki, lasten kanssa keskustellaan ja rupertellaan
- Arkea kuvataan ja videoidaan, myös lapset
- iPadi käytössä päiväkodissa päivittäin, hyödynnetään kuvia lasten ja vanhempien kanssa
- Päivittäin luetaan kirjoja, lorutellaan, kuvakirjat, musiikki, lasten kanssa keskustellaan ja rupertellaan
- Arkea kuvataan ja videoidaan, myös lapset
- Dokumentoidaan lasten piirustuksia ja maalauksia, keskustellaan lasten kanssa
- Samanlaiset toiminnanohjauskuvat joka ryhmään
- Näytelmät, draama

Miten osallisuus huomioidaan?

- annetaan tabletteja lasten käyttöön niitä pyydetessä leikin ym. tilanteiden kuvaamiseen ja tiedon etsintään

Toimintatapojen tarkennus tiimiin

Arviointisuunnitelma ja arviointi:

OPPIMISEN ALUEET

NUKKUMATIT Musiikkia ja ympäristön havainnointia: millaisia ääniä ympäristössä kuuluu. Kuvataiteen monipuoliset menetelmät, välineet ja tekniikat. Askartelutarvikkeet lasten vapaasti saatavilla, kaikille lapsille tarjotaan mahdollisuus tehdä puutöitä. Sanallisessa ja kehollisessa ilmaisussa lorupussi, loru-kirjat, roolileikit ja -vaatteet, aikuinen mahdollistamassa leikin jatkumisen ja kehittymisen.

PILLIPIIPARIT - Taiteen ja tieteen elämyksiä, mm. musiikkia (laulua, kehorytmejä, soittimiin tutustumista, rytmisoitinten rakentamista), tiedettä (erilaisia tiedekokeiluja), liikuntaa sisällä ja ulkona, taidetta (eri materiaaleja, kuten vesivärit, hiili, maalit, luonnossa tehtävä taide, digitaide jne) sekä käsitöitä erilaisilla materiaaleilla. - Dokumentoinnissa käytetään kuvia ja videoita sekä tuotoksia. Tallennetaan Driveen lasten kansioiksi. - Vierailaan kirjastoautossa pienissä ryhmissä ja tilataan kuukausittain uudet kirjalaatikot. Laatikoiden sisällöissä kuunnellaan lapsia ja pyydetään heidän toivomiaan kirjoja. - Kannustetaan lapsia monipuoliseen ilmaisuun ja tarjotaan paljon erilaisia virikkeitä. Aikuiset osallistuvat näyttämällä mallia ja kannustamalla.

TIUKUSET MUSIIKKIA, eri muodoissa päivittäin leikin lomassa. Laululeikit, laulukortit käytössä ja lasten osallisuus(toivelaulut) sekä rauhoittava unimusiikki päiväunilla. KÄDENTÄIDOT, opetellaan ja tutustutaan pikkuhiljaa erilaisiin menetelmiin/materiaalien käyttöön. Oman kehon tunteminen-> kehonosien opettelu, esim. Laululeikkien avulla; Sormilaulu, Jumppalaulu, pikkunalle loru. Sanoitetaan pienten tunteita, ilmeitä ja eleitä.

OPPIMISEN ALUEET

KASVAN, LIIKUN JA KEHITYN

NUKKUMATIT Liikunta: ulkoilemme lasten kanssa päivittäin, mahdollistamme liikunnalliset omaehtoiset leikit myös sisällä, hernepussit, muotopalat ja pehmopallot lasten vapaassa käytössä. Ruokakasvatus: harjoitteleme hyviä pöytätapoja ja maistelemaan erilaisia ruokia. Terveys ja turvallisuus: harjoitellaan omasta hygieniasta huolehtimista, opetellaan lähiliikenteessä liikkumista ja turvalliseen liikkumiseen liittyviä sääntöjä.

PILLIPIIPARIT - Käytöstopojen harjoittelua päivän eri tilanteissa. - Rohkaistaan ja kannustetaan maistamaan erilaisia ruokia. - Liikutaan päivittäin päiväkodin pihassa sekä viikoittain päiväkodin lähiympäristössä. - Liikuntaa sekä ulkona että sisällä. Liikuntavälineitä lasten ulottuvilla ja käytettävissä. - Harjoitellaan kohtuullista kuluttamista, esimerkiksi ruokaa otetaan sen verran kuin jaksaa syödä. - Turvataitoja käydään ryhmän kanssa läpi.

TIUKUSET Mahdollistetaan lasten luontainen liikkuminen sisällä -ja ulkona. Innostetaan ja kannustetaan lasta Arjen perustaitojen opettelu; ruokaiutuvat, pukeminen, riisuminen, kuivaksi opettelu. Lapsen itsetunnon vahvistaminen -> kannustetaan,/kehutaan ja tuetaan -> virheistä opitaan – empaattisuus

OPPIMISEN ALUEET

NUKKUMATIT Jokainen lapsi huomioidaan **KIELTEN RIKAS MAAILMA** keskustellaan lasten kanssa paljon ja monenlaisista asioista, sanoitamme lapsille eri arjen tilanteita, tutustumme monipuolisesti lastenkirjallisuuteen, lainaamme kirjastoautosta kirjalaatikon kerran kuussa, olemme mukana lukukummi-hankkeessa jonka myötä otamme toiminnassa käyttöön dialogisen lukemisen menetelmän.

PILLIPIIPARIT - Lorutellaan, lauletaan ja luetaan päivän eri tilanteissa. - Harjoitellaan kertovaa puhetta esimerkiksi kuvien ja tuttujen tarinoiden kautta. - Harjoitellaan tv-taitoja, kuten kuvaamista, oppimispelejä, animaatiota. - Kynän ja saksien käytön sekä digilaitteiden käytön harjoittelua. - Lastenkirjoja lainataan lapsien mielenkiinnon mukaan, niin lepoa hetkelle luettavaksi kuin muuten käytettäväksi. - Harjoitellaan lasten kertovan lukemisen menetelmää Lukukummi-hankkeen materiaalin avulla. KIELTEN RIKAS MAAILMA 26

TiUKUSET PUHEEN KEHITYS: Kannustetaan, innostetaan – ja tuetaan lapsia puhumaan. Katsellaan, kuvia ja kirjoja yhdessä. Käydään kirjastoautolla. Tutustutaan kirjastoauton kirjalaatikon antiin. Laululeikit/lorut . kuunnellaan / katsellaan pienille sopivia lauluja.

OPPIMISEN ALUEET

MINÄ JA MEIDÄN YHTEISÖMME

NUKKUMATIT Eettisen ajattelun taidot: pohdimme yhdessä lapsia askarruttavia kysymyksiä sek äryhmän sääntöjä. Mediakasvatus: kokeillaan median tuottamista leikinomaisesti ja vastuullisesti esim .lapset voivat osallistua dokumentointiin kuvaamalla arjen puuhia iPadeilla, tutustutaan lasten mediakulttuureihin esim. keskustelemalla lasten lempipeleistään, -ohjelmistaan ja –hahmoistaan.

PILLIPIIPARIT - Monipuolinen kirjallisuus, retket lähiympäristöön sekä keskustelut ja kiinnostavien asioiden tarkastelu. Etsitään tietoa lapsiryhmää kiinnostavista asioista yhdessä. - Järjestetään mahdollisuuksien mukaan vierailuja eri kohteisiin, esim. taidemuseo ja uimahalli. -Tehdään aktiivista yhteistyötä muiden alueen päiväkotien kanssa

TIUKUSET: Minä omana itsenä> opetellaan tunnistamaan oma nimi, kaverit nimeltä (nimilaulu, omat kuvat jokaisesta).Opetellaan hyväksymään kaverit>jokainen on yhtä tärkeä ja arvokas persoona. Vuorovaikutus: ryhmäydytään. Leikin opettelua> aikuinen on mukana, kannustaa, tukee ja ohjaa rakentavasti, vaihtoehtoja leikin valintaan (kuvat), aikuinen auttaa lelujen valinnassa, kiinnitetään huomiota leikkirauhaan, mahdollisuuksien mukaan pienryhmiä. Opetellaan ; jakamaan leluja, odottamaan vuoroa, pyytämään anteeksi, kuuntelemaan/keskittymään pieniä hetkiä (laulu-, loru-,satuhetket). Oikean ja väärän tunnistaminen> mikä on sallittua, miten kaveria kohdellaan.

OPPIMISEN ALUEET

TUTKIN JA TOIMIN YMPÄRISTÖSSÄNI

NUKKUMATIT Matemaattinen ajattelu: kiinnitetään arjessa lasten huomio ympäristössä ilmeneviin muotoihin, määriin ja muutoksiin, lukumäärät ja numerot lasten näkyviin oppimisympäristössä, tutkimusvälineitä hankitaan lasten käyttöön. Ympäristökasvatus: joka viikko retki päiväkodin ympäristöön, vähennetään biojätteeseen joutuvan jätteen määrää. Teknologiakasvatus: harjoitellaan iPadien käyttöä.

PILLIPIIPARIT - Retket Vanahikselle tai muuhun retkikohteeseen (puistoon, metsään...) - Matemaattiset, kielelliset yms tehtävät ulkona. - Mahdollisesti vierailijoita ryhmässä, esim. ammattien esittelijät. -IPadit oppimisen välineinä.

TIUKUSET: Metsäretket viikoittain>katsellaan, kuunnellaan ja ihmetellään luonnon moninaisuutta-käpyjä. Kiviä, kasveja, eläimiä, värejä jne. Kerätään luonnonmateriaaleja. Lasketaan: autoja, kavereita, kiviä jne., opetellaan värejä vaatteista, kuvista, saa itse valita värin. Lapsi saa itse valita mistä ottaa kuvan tabletilla esim. Unilelu, yhdessä katsellaan kuvia aiheista joista lapsi pitää. Pienten pelien opettelua: muistipeli, palapeli, junapeli jne., annetaan vuorotellen mahdollisuus tutustua aikuisen kanssa.

LAAJA-ALAINEN OSAAMINEN

AJATTELU JA OPPIMINEN

Näin toimimme + tarkennus tiimiin

- Annetaan lapsille aikaa leikin kautta oppia uusia asioita, tarjotaan leikkiin erilaisia materiaaleja ja tavaroita.
- Kirjat ja tabletit ajattelun ja uuden oppimisen välineinä.
- Keskustelut ja ihmettely aikuisen ja toisten lasten kanssa.

KULTTUURINEN OSAAMINEN, VUOROVAIKUTUS JA ILMAISU

Näin toimimme + tarkennus tiimiin

- Aikuiset toimivat hyvänä esimerkkinä suvaitsevaisesta ja tasa-arvoisesta suhtautumisesta kielellisesti ja kulttuurisesti erilaisiin ihmisiin.
- Vuodenkierron mukaisten juhlien ja kulttuuriin liittyvien tapahtumien viettäminen, huomioidaan eri kulttuuri-taustaiset lapset

ITSESTÄ HUOLEHTIMINEN JA ARJEN TAIDOT

Näin toimimme + tarkennus tiimiin

- Ikätasoisien omatoimisuuden kehittäminen aikuisen tuen ja kannustamisen avulla.
- Positiivisen suhtautumisen vahvistaminen terveelliseen ruokaan ja liikkumiseen.
- Lapset opetetaan kunnioittamaan omaa ja toisten kehollista koskemattomuutta; hyvän kosketuksen sääntö.

OSALLISTUMINEN JA VAIKUTTAMINEN

Näin toimimme + tarkennus tiimiin

- Arjen rakenteet mahdollistavat kuuntelemisen ja vuorovaikutuksen kehittämisen; aamutuokiot, lasten kokoukset, hetket aikuisen kanssa
- Lapset osallistuvat yhdessä aikuisten kanssa ryhmän sääntöjen tekemiseen

MONILUKUTAITO JA TIETO- JA VIESTINTÄTEKNINEN OSAAMINEN

(kirjataan erilliselle sivulle)

- Tiedonhankintaan perehtyminen yhdessä aikuisen kanssa kirjoista ja tableteilta.
- Annetaan lapsille mahdollisuudet kuvata esim. leikkiä, tarinoita, retkiä. Käydään kuvamateriaalia yhdessä läpi.
- Kirjojen lainaaminen kirjastoautosta, lapsille suunnattuihin esityksiin osallistumien.
- Lasten oppimisen tueksi erilaisia ohjelmia tabletilla, kts. tv-t-kansio.